

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 2 5

CUPRINS:

I.	DATE GENERALE	3
II.	CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT	4
III.	PROIECTE 2025	
	1. Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT 5	10
	2. Inițiativa de sprijinire a persoanelor refugiate în cadrul răspunsului umanitar	13
	3. Platforma “Educație” din cadrul Programului Uniunii Europene “Măsuri de promovare a încrederii”	16
	4. Împuternicirea fetelor și băieților refugiați din ucraina printr-o educație incluzivă și empatică în Republica Moldova	20
	5. ERASMUS+ “Transformarea educației cadrelor didactice pentru tranziția verde și digitală în Armenia și Moldova” ..	22
IV.	SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ.....	24
V.	REVISTA DIDACTICA PRO	25
VI.	BIBLIOTECA PRO DIDACTICA	26

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr. 13, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2012

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **website:** www.prodidactica.md

Rima BEZEDE, directoare executivă, rbezedede@prodidactica.md

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, directoare adjuncă, vpostica@prodidactica.md

Tatiana MAZILO, contabilă-șefă, tmazilo@prodidactica.md

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație nonguvernamentală, nonprofit, fondată la 11 august 1998.

Misiunea Centrului:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise, prin sprijinirea persoanelor și organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală, profesională, culturală, socială și o mai bună integrare într-o societate democratică, aflată în continuă schimbare.

Pentru aceasta, Centrul oferă programe calitative de informare, instruire și consultanță, axate pe formarea abilităților de învățare pe parcursul întregii vieți, dar și programe specifice, destinate copiilor și tinerilor, promovând valorile societății cunoașterii, asigurând, astfel, participare și șanse egale pentru toți, precum și suport sustenabil în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include peste 30 programe de formare pentru adulți, în special, pentru cadrele didactice și manageriale, inclusiv 6 programe acreditate de ANACEC.

Obiective pe termen lung:

- ☐ Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați, pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- ☐ Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățământului la distanță), pentru a răspunde mai eficient solicitărilor concrete ale beneficiarilor direcți – profesori și instituții de învățământ;
- ☐ Oferirea de materiale didactice și publicații;
- ☐ Diversificarea surselor de finanțare;
- ☐ Creșterea numărului de parteneriate la nivel național și internațional;
- ☐ Sporirea nivelului de transparență la nivel național și internațional.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- *Împuternicirea fetelor și băieților refugiați din ucraina printr-o educație incluzivă și empatică în Republica Moldova*, cu suportul Fundației pentru Copii Pestalozzi (Elveția) – iunie 2025-decembrie 2026;
- *Platforma "Educație"*, din cadrul Programului Uniunii Europene "Măsuri de promovare a încrederii" (SCBM), cu sprijinul Uniunii Europene și implementat de PNUD Moldova în parteneriat cu CEPD – martie 2024-august 2025;
- *Inițiativa de sprijinire a persoanelor refugiate, ca răspuns la criza umanitară din regiune*, cu suportul UNFPA – ianuarie 2024-decembrie 2024;
- *Inițiativa de sprijinire a persoanelor refugiate, ca răspuns la criza umanitară din regiune*, cu suportul UNFPA – aprilie 2022-decembrie 2023;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componentele Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – februarie 2023-decembrie 2025;
- *Promovarea și dezvoltarea educației interculturale (EIC) în formarea inițială a cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației pentru copii Pestalozzi (Elveția) – martie 2021-decembrie 2023;
- *Suport pentru refugiații din Ucraina în Republica Moldova*, cu suportul Swiss Solidarity și Fundația pentru Copii „Pestalozzi” (PCF) – aprilie-decembrie 2023;
- *Platforma "Educație"*, din cadrul Programului Uniunii Europene "Măsuri de promovare a încrederii" (SCBM), cu sprijinul Uniunii Europene și implementat de PNUD Moldova în parteneriat cu CEPD – aprilie 2022-mai 2023;
- *Cultura bunei vecinătăți* (actualizare curs), cu sprijinul financiar al GPPAC, octombrie-decembrie 2022;
- *Bildung*, cu sprijinul Asociației Obștești DVV International Moldova – februarie-decembrie 2021;
- *Instruirea hibrid pe ambele maluri ale Nistrului – o punte spre o educație sănătoasă și fără frontier*, implementat de Uniunea Europeană, Programul Uniunii Europene "Măsuri de promovare a încrederii" – februarie-decembrie 2021;
- *Clubul de dezbateri PAIDEIA altfel pentru cadre didactice – noi provocări în mediul de învățare online*, cu sprijinul financiar al Rețelei Centrelor de Politici Educaționale NEPC, cu sediul la Zagreb, Croația – septembrie 2020-august 2021;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componentele Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie 2019-decembrie 2021;
- *Promovarea și dezvoltarea educației interculturale (EIC) în formarea inițială a cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației pentru copii Pestalozzi (Elveția) – iunie 2018-decembrie 2020;
- *Dezvoltarea zonelor rurale în Republica Moldova – DevRAM, Partea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene – aprilie 2018-martie 2021;
- *Promovarea educației pentru sănătatea tinerilor*, cu sprijinul financiar al Fondului Națiunilor Unite pentru Populație și al Ambasadei Regatului Țărilor de Jos (Olandei) – ianuarie 2018-decembrie 2022;

- *Lecții europene-2. Componenta Educație contra corupției*, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – mai 2018-aprilie 2019;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii buneii vecinătăți în clasele primare*, cu sprijinul financiar al Rețelei Internaționale de Edificare a Păcii (GPPAC) – ianuarie-decembrie 2018;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componentele *Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – aprilie 2015-iunie 2018;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare/ADA, din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – decembrie-noiembrie 2018;
- *Platforma Educație și Sport pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului*, cu sprijinul financiar al Programului Uniunii Europene *Susținerea măsurilor de promovare a încrederii* (SCBM) și implementat de PNUD Moldova – decembrie 2016-martie 2018;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!* – faza a II-a, cu sprijinul financiar al Fundației Institutului pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – octombrie 2016-decembrie 2017;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii buneii vecinătăți în clasele primare*, cu sprijinul financiar al Rețelei Internaționale de Edificare a Păcii – GPPAC (Parteneriate Globale pentru Prevenirea Conflictelor Armate) – iulie-decembrie 2017;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova+/CONSEPT+*, componenta *Dezvoltare organizațională*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie-iunie 2016;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – aprilie-noiembrie 2016;
- *Educație pentru antidiscriminare de gen și șanse egale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – aprilie-noiembrie 2016;
- *Dezvoltarea resurselor umane în educație: de la idei strategice la acțiuni durabile*, cu sprijinul financiar al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, oferit prin intermediul Fundației Soros-Moldova – februarie-iunie 2016;
- *Contribuții la profesionalizarea practicienilor în educația adulților*, cu sprijinul financiar al DVV International Moldova – septembrie-decembrie 2016;
- *Cultura buneii vecinătăți*, cu sprijinul financiar al BST (The Black Sea Trust for Regional Cooperation), un proiect al Fundației Germane Marshall – aprilie 2016-mai 2017;
- *Lecții europene*, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – 1 ianuarie-31 decembrie 2016;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!*, cu sprijinul financiar al Fundației Institutul pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – 1 ianuarie-15 septembrie 2016;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componenta *Dezvoltare organizațională*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2012-2014;
- *Îmbunătățirea calității învățământului vocațional tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC – decembrie 2012-iulie 2015;

- *Educație interculturală pe ambele maluri ale Nistrului*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, co-finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Institutul Suedez pentru Pace și Arbitraj – mai 2014-februarie 2015;
- *Pentru reforme calitative în educație*, cu sprijinul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, prin intermediul Fundației Soros-Moldova – iulie 2014-februarie 2015;
- *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate*, implementat în cadrul Programului *Est Est: Parteneriat fără frontiere* al Fundației Soros-Moldova;
- *Consolidarea ONG-urilor locale prin intermediul parteneriatelor comunitare*, cu sprijinul financiar al Ambasadei SUA în Moldova – octombrie 2012-iulie 2013;
- *Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor pentru persistarea în școală a elevilor din familii social-vulnerabile*, cu sprijinul financiar al Fondului de urgență, un program internațional creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și de Sud-Est și în Asia Centrală – 2010-2012;
- *Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia*, cu sprijinul financiar al Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și al Biroului Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei – august-decembrie 2011;
- *Leadership educațional* (proiect internațional), sprijinit financiar de Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta – ianuarie 2010-iulie 2011;
- *Sporirea participării și a calității în educație în țările SEE* (proiect realizat în parteneriat cu CEPsLjubljana), cu sprijinul financiar al OSI, ESP Budapesta – 2008-2010;
- *CONSEPT/Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2008-2010;
- *Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și de elaborare demateriale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2008-2009;
- *Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Biroului Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2008-2009;
- *Un viitor pentru copiii noștri*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2007-2009;
- *Școala de vară Pacea este în mâinile noastre*, cu sprijinul financiar al UNESCO Moldova – 2008;
- *Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală* (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România), cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2007-2008;
- *Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente*, cu sprijinul financiar al Agenției Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF – 2006-2007;
- *Succesul școlar pentru copiii romi* (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România), cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2006-2007;
- *Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru echitate de gen și șanse egale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori* (parteneriat cu Programul educațional *Pas cu Pas*), cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2005-2007;
- *Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi*, cu sprijinul financiar al Consiliului Europei, Confidence-Building Measures – 2005-2006;

- *Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate*, cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2005-2006;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2004-2005;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2004;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2003-2004;
- *Comunități de învățare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Toleranță și integrare socială. Informare și formare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (liceu, colegii și universități)*, cu sprijinul financiar al Ambasadei Statelor Unite ale Americii – 2003-2005;
- *Educație prin Internet □ disciplina școlară Informatica*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002;
- *Învățare prin cooperare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002-2003;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2001-2003;
- *Modernizarea învățământului preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2001-2002;
- *Internet PRO EDUCATION*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999-2002;
- *Elaborarea Curriculumului național pentru liceu* – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2002;
- *Modernizarea învățământului umanistic*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2000.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Servicii de consultanță privind revizuirea *Standardelor de dezvoltare profesională a cadrelor didactice și actualizarea/desfășurarea programului de formare de formatori*, MEC, BM, 2024.
- Servicii de consultanță în cadrul Programului Național *Investim în profesori*, servicii contractate de MEC, 2024.
- Servicii de consultanță în cadrul Programului Național *Investim în profesori*, servicii contractate de MEC, 2023.
- Servicii de consultanță pentru actualizarea unui program de formare a cadrelor didactice, elaborat în 2016, din perspectiva defășurării acestuia la distanță, MERP, BM, MEC, 2021.
- Servicii de consultanță în elaborarea "Raportului regional referitor la incluziune și educație în Europa Centrală și de Est, în Caucaz și Asia Centrală", servicii contractate de NEPC, 2020-2021.
- Servicii de consultanță pentru elaborarea modulelor și materialelor de instruire în domeniul educației incluzive, MERP, BM, MECC, realizate în parteneriat cu AXA, 2018-2019.
- Servicii de consultanță "Analiza și evaluarea implementării educației centrate pe elev în Republica în conformitate cu metodologia agreată", UNICEF, în parteneriat cu Civitta, 2017-2018.
- Servicii de consultanță pentru desfășurarea unui studiu de fezabilitate pentru rețeaua școlară existentă, servicii contractate de Ministerul Educației RM, realizate în parteneriat cu AXA Management Consulting SRL, CBS-AXA SRL și Paul Clarke Consultants, 2017.
- Servicii de consultanță în formarea mentorilor în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație* – iunie-septembrie 2013;
- Servicii de consultanță pentru traininguri metodologice pentru cadrele didactice de liceu servicii contractate de către Ministerul Educației în cadrul proiectului „Educație de Calitate în Mediul Rural din Moldova”, februarie – iunie 2011.
- Servicii de consultanță în formarea cadrelor didactice în implementarea curriculumului modernizat de liceu (8106 profesori din 33 de raioane), în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România; servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Educație de calitate în mediul rural din Moldova* – iulie-august 2010;
- *Educație de calitate în mediul rural din Moldova*, cu sprijinul financiar al Băncii Mondiale – 4 februarie-31 mai 2011;
- Servicii de consultanță în elaborarea ghidului pentru educatori *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate*, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2010;
- Servicii de consultanță în elaborarea curricula pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice din educația timpurie și a ghidurilor metodologice aferente, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2009-2010;
- Servicii de consultanță *Echitate și incluziune în educație. Pilotarea instrumentelor pentru planificare și evaluare în domeniul educației*, servicii contractate de Ministerul Educației – 2009;
- *Evaluarea continuă la clasă*, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2008-2009;
- *Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;

- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul proiectului Ministerului Educației și Tineretului *Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Consultanță și programe de formare pentru autori de manuale, Bishkek, Kârgâztan, servicii contractate de Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006;
- Consultanță pentru autori de curriculum și de materiale didactice privind predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie 2005;
- Consultanță în formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005;
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, a managerilor de grădinițe, școli și instituții de învățământ superior.

III. PROIECTE 2025

1. CONSOLIDAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ TEHNICĂ ÎN MOLDOVA / CONCEPT 5

Componenta:	<i>Formare continuă cadre didactice</i>
Partener de implementare:	Educație pentru Dezvoltare (AED)
Finanțator:	Fundația Internațională Liechtenstein Development Service (LED)
Perioadă de implementare:	Februarie 2023-decembrie 2025
Buget anual:	340 000 MDL
Scop:	Dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice din instituțiile din învățământ profesional tehnic prin implementarea programelor de perfecționare acreditate <i>Gândire critică pentru dezvoltarea competențelor</i> și <i>Proiectul și portofoliul în abordarea didactică modernă</i> .

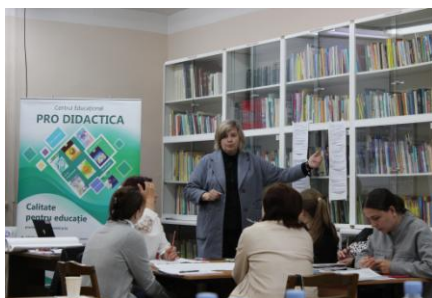
Activități și rezultate:

1. Programul de formare *Gândire critică pentru dezvoltarea competențelor profesionale*

Programul de formare s-a desfășurat în perioada aprilie-iunie, cu participarea a 12 reprezentanți ai școlilor profesionale, colegiilor și ai centrelor de excelență, profesori în domeniul IT, transport, electronică ș.a.

Sesiunile primului modul, desfășurate în 8-10 aprilie 2025, ca și în anii precedenți, au oferit un context favorabil pentru cunoașterea și exersarea tehnicilor de dezvoltare a gândirii critice aplicate des atât în cadrul orelor teoretice, cât și în cazul celor practice.

Obiectivele modului au fost realizate, în conformitate cu agenda și designul trainingului. Grupul, chiar din prima zi, s-a dovedit a fi cooperant, nu am simțit momente de tensiune, chiar dacă opiniile exprimate erau opuse. Constituit din 12 cursanți, grupul a inclus profesori de diverse specialități, cum ar fi: informaticieni, operatori, instructori, dar și profesor de engleză, metodist etc. Grupul a fost eterogen, dar acest aspect nu a împiedicat activitatea, dimpotrivă, gradul de implicare a fost foarte înalt și activismul cursanților a corespuns așteptărilor. Cu excepția unui cursant care a absentat motivat în ziua a treia, prezența a fost constantă și eficientă. Practic, nu au fost cazuri de eschivare, absență, doar câteva minute de întârziere.

Modulul II al programului a avut loc în perioada 6-8 mai, de asemenea, offline. Subiectele și tehnicile selectate de formatori pentru acest training au fost inspirate de varianta clasică a proiectului LSDGC. S-a reluat, practic, trainingul desfășurat în cadrul aceluiași proiect anterior, cu mici ajustări și completări. S-a insistat că dincolo de aplicarea tehnicilor de cooperare și colaborare este formarea unor deprinderi

existențiale, modelarea unui comportament necesar angajatului: responsabilitate, punctualitate, asumarea riscurilor, comunicare eficientă în ansamblu, onestitate etc. De asemenea, s-a evidențiat de mai multe ori faptul că absolventul din școala profesională va fi pus în fața necesității de a coopera, de a fi agreabili într-o echipă, iar dacă asemenea experiențe nu vor fi frecvente și coerente în procesul de instruire, nu au de unde să apară competențele solicitate de piața muncii în secolul XXI. Tehnicile aplicate: Rubrici, Zigzag, Graficul T, Metafora grafică, Discuția ghidată, Analiza SWOT, Agenda cu notițe paralele, Brainstormingul, BINGO, Testul de inteligență, Joc de rol, Linia valorii, Eseu 5 au facilitat, în acest context, lucru cu adulții, iar prin realizarea transferului, formabilii s-au convins că vor fi utile și în sala de curs.

Modulul III, desfășurat în perioada 27-29 mai a pus accent pe aplicarea coerentă și creativă a tehnicilor LSDGC pentru dezvoltarea competențelor profesionale și pe motivarea pentru valorificarea inteligențelor multiple ale elevilor în vederea dezvoltării personale și profesionale. Atât subiectele, cât și tehnicile incluse de către formatori în proiectul de activitate au fost inspirate de varianta clasică a proiectului LSDGC. Trei zile de lucru au însemnat 12 sesiuni construite pe activități de asimilare și exersare a tehnicilor de dezvoltare a GC, de reperare a oportunităților de aplicare a gândirii critice în formarea competențelor prevăzute de standardele profesionale, activități ce au solicitat crearea unei viziuni strategice de aplicare coerentă și creativă a tehnicilor LSDGC pentru dezvoltarea competențelor profesionale și, desigur, motivarea pentru valorificarea inteligențelor multiple ale elevilor prin tehnici interactive, în vederea dezvoltării personale și profesionale.

Activitatea de follow-up s-a desfășurat offline, la 11 iunie 2025, la care au participat 9 cursanți. 3 cursanți au expediat tema de acasă prin email. A fost o activitate unde fiecare cursant a luat cuvântul și a prezentat crâmpoie din propria experiență în aplicarea la clasă a elementelor de Gândirea Critică. Prestația cursanților a fost evaluată prin tehnica interviul, astfel încât fiecare participant a avut ocazia să se implice într-un dialog constructiv cu colegul său prin adresare de întrebări și oferire de răspunsuri.

2. Programul de formare *Proiectul și portofoliul în abordarea didacticii moderne*

Programul de formare continuă "Proiectul și portofoliul în abordarea didacticii moderne" a avut loc în perioada octombrie-decembrie 2025: Modulul I în perioada 7-9 octombrie 2025, offline. Modulul II în perioada 4-6 noiembrie 2025, offline; Modulul III în perioada 25-27 noiembrie 2025, online; Follow-up-ul a avut loc la 9 decembrie, offline.

Sesiunile traininului au fost pregătite și moderate de către formatorii Centrului: dna Tatiana Cartaleanu și dna Olga Cosovan. La program au participat 12 profesori și maiștri din 11 instituții de învățământ profesional tehnic.

În cadrul primului modul a fost abordat din varia perspective portofoliul. Obiectivele modulului au fost atinse în mare măsură. În acest modul, formatorii au creat un context în care au fost inițiate dezbateri și discuții constructive, au examinat amplitudinea alternativelor acceptabile în raport cu tipologia portofoliilor, dar și procedura de acumulare și cea de evaluare a portofoliilor. Forma principală de

concepere și desfășurare a demersului a fost lecția-model, construită în cadrul ERRE. Pe parcursul activității nu au fost persoane care să nu se implice, doar că gradul lor de implicare a fost proporțional cu experiența de aplicare a strategiilor și siguranța că o fac corect.

Modulul II, care s-a desfășurat, de asemenea, la CE PRO DIDACTICA, a avut în prim plan proiectul de învățare. La fel ca în edițiile precedente, în cadrul acesui training, s-a explorat abordarea sistemică și sistematică a proiectului, dar și claritatea obiectivelor de învățare. S-a insistat asupra diversității tipologice a proiectelor și a varietății produselor rezultate evaluabile. De asemenea, formatorii au promovat ideea că proiectele, văzute holistic, trebuie să se aplice în anumite momente ale formării profesionale și să se înscrie în strategia de dezvoltare a competențelor, prin urmare trebuie identificate momentele potrivite pentru prezentarea produselor rezultate din proiecte.

Modulul III a fost programat pentru activitate online, după ce primele două traininguri au fost realizate offline și cursanții au reușit să constituie o comunitate dinamică de învățare. S-a respectat proiectul ajustat anterior pentru formările online și, în măsura în care cursanții au dat dovadă de responsabilitate și au demonstrat competențe digitale, activitățile s-au desfășurat foarte bine. Acest modul a venit să răspundă la întrebarea pe care o formulează oricine își propune să aplice portofoliul și proiectul în formarea competențelor profesionale: "Totuși cum evaluăm?" S-a insistat pe prezentarea, discutarea și elaborarea grilelor de evaluare a diferitelor produse și pe determinarea tuturor cerințelor față de produs în formularea sarcinii de proiect. Deși la distanță, cursanții s-au simțit ca un grup, s-au comportat colegial, relațiile sunt deja stabilite și limpezi. Nu a fost constatată vreo problemă de comportament, comunicarea a fost corectă și adecvată.

Sesiunea de follow-up a avut loc offline. Cursanții au elaborat sarcini de proiect complexe, incluzând algoritmul de lucru și grilele de evaluare aferente. Raportate la conținutul predat, temele susținute au prezentat o diversitate remarcabilă, atât sub aspect tematic, cât și procedural. Am apreciat în mod deosebit faptul că fiecare participant a optat pentru o abordare originală, reușind să capteze interesul asistenței prin noutate. Cei prezenți au demonstrat rigoare în pregătire și o interacțiune activă, adresând întrebări pertinente colegilor. Două persoane au susținut proiectele la distanță. Ca de fiecare dată, elementele care au diferențiat performanțele au fost creativitatea didactică și autenticitatea soluțiilor propuse.

Coordonatoare de proiect: dr. Rima BEZEDE

2. INIȚIATIVA DE SPRIJINIRE A PERSOANELOR REFUGIATE ÎN CADRUL RĂSPUNSULUI UMANITAR

Finanțator:	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA)
Perioadă de implementare:	ianuarie-decembrie 2025
Implementatori:	Centrul Educațional PRO DIDACTICA, în parteneriat cu UNFPA
Buget:	238 195 USD
Grup-țintă:	refugiați ucraineni femei și fete, adolescente și adolescenți din Ucraina și din comunitatea gazdă

Scop:

- Asigurarea funcționării efective a Spațiilor Sigure statice pentru Fete și Femei din: Chișinău (Universitatea Tehnică a Moldovei; Centrul Orășenesc al Tinerilor Naturaliști); Criuleni, Școala Profesională; Centrul de plasament pentru refugiați de etnie romă; s. Congaz, r. Comrat.

Activități și rezultate:

□ Servicii oferite în Spațiile Sigure pentru Femei și Fete

În anul 2025 Spațiile Sigure au oferit o gamă vastă de servicii pentru refugiații ucraineni – fete, femei, adolescenți, tineri precum și pentru reprezentanții comunității-gazdă, într-un context lipsit de orice formă de discriminare și violență, protector din punct de vedere fizic, emoțional și social.

Activitatea acestora a cuprins suport psihosocial individual; activități de grup cu caracter informațional și recreațional; formarea deprinderilor de viață și educație nonformală/vocațională; activități de sensibilizare privind violența de gen, împuternicirea femeilor.

În cadrul domeniului de suport psihosocial, au fost oferite servicii de prim ajutor psihologic, consiliere individuală, de grup și de familie, sprijin în situații de criză și referire către servicii specializate, preponderent pentru fete și femei, iar în cazuri excepționale și pentru bărbați. Activitățile de grup au inclus sesiuni de informare (în special privind violența de gen), terapie prin artă, seri de film, activități culturale și sportive, discuții tematice și grupuri de sprijin între egali, contribuind la creșterea bunăstării, rezilienței și coeziunii sociale.

Activitățile de formare au vizat dezvoltarea competențelor sociale și profesionale, inclusiv comunicarea interpersonală, luarea deciziilor, rezolvarea problemelor și incluziunea. Au fost organizate sesiuni de educație sexuală comprehensivă, cursuri de limba română și educație digitală, sprijinind beneficiarii în orientarea profesională și integrarea pe piața muncii. În domeniul sensibilizării privind violența de gen, au fost realizate activități de informare și conștientizare privind natura și consecințele fenomenului, serviciile disponibile și modalitățile de gestionare a situațiilor de risc.

Prin activitățile desfășurate, Spațiile Sigure au oferit un mediu sigur pentru comunicare și socializare, acces la sprijin psihologic și social, servicii de răspuns multidisciplinar la violența de gen, precum și informații privind prevenirea violenței, educația sexuală comprehensivă și igiena menstruală.

□ Componenta “Împuternicire femei”

Inițiativa a avut drept scop îputernicirea femeilor refugiate prin formare profesională, pentru a facilita integrarea socioeconomică și independența financiară a acestora.

Rezultate:

- 3 programe de microcalificare parțială, pentru meseriile *Bucătar/bucătăreasă*, *Frizer*, *Cusător* elaborate în cadrul proiectului și aprobate de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.
 - Meseria *BUCĂȚAR*. Programul de calificare parțială (microcalificare) *Bucătar/bucătăreasă*, elaborat și implementat în parteneriat cu Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor din Bălți
 - Meseria *CUSĂTOR*. Programul de calificare parțială (microcalificare) *Confecționarea și repararea articolelor de îmbrăcăminte*, elaborat și implementat în parteneriat cu Școala profesională din Criuleni
 - Meseria *FRIZER*. Programul de calificare parțială (microcalificare) *Modelarea și stilizarea tunsorilor de damă – tehnici profesionale*, elaborat și implementat în parteneriat cu Centrul de Excelență în Industria Ușoară din Chișinău.

- Activitate de formare realizată pentru 39 de femei refugiate din Ucraina și 6 femei din medii defavorizate din Republica Moldova.
- Seturi de instrumente profesionale de bază pentru fiecare dintre cele 3 meserii oferite beneficiarelor.
- Competențe formate pentru integrare rapidă pe piața muncii sau deschiderea unei afaceri proprii.
- Examen de calificare susținut de către beneficiarele programelor.
- Certificate de formare profesională emise de Centrul **Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație și aprobate de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova** oferite absolventelor programelor de microcalificare.

Alte rezultate relevante:

- Peste 3500 de persoane au beneficiat de servicii multisectoriale pentru răspuns la violența de gen în localitățile Criuleni, Congaz și Chișinău.
- 9 focus grupuri realizate cu participarea fetelor și femeilor;
- 120 kituri de demnitate oferite femeilor;
- 30 seturi pentru mame oferite;
- Peste 60 de știri despre activitățile proiectului au fost publicate în revista „Didactica Pro” și pe paginile web și de Facebook ale Centrului Educațional PRO DIDACTICA.

Coordonatoare de proiect: Lilia NAHABA

3. PLATFORMA "EDUCAȚIE" DIN CADRUL PROGRAMULUI UNIUNII EUROPENE "MĂSURI DE PROMOVARE A ÎNCREDERII"

Finanțator:	Programul Uniunii Europene <i>Măsuri de promovare a încrederii</i> (SCBM)
Perioadă de implementare:	martie 2024-august 2025
Buget total:	26 775 USD
Implementatori:	PNUD Moldova, în parteneriat cu Centrul Educațional PRO DIDACTICA și Centrul de Programe educaționale și sociale inovative din Tiraspol
Grup-țintă:	cadre didactice și manageriale de pe ambele maluri ale Nistrului

Activități și rezultate:

- Vizită de studiu Tekwill, Comrat;
- Seminare pentru orientarea profesională a elevilor Seminarul "Utilizarea inteligenței artificiale în educația digitală: provocări și oportunități";
- "Platforma Educație": schimb de experiență pentru eficientizarea educației.

1. Vizită de studiu Tekwill, Comrat

La 26 martie 2025, a avut loc o vizită de studiu la Tekwill, Comrat. Aceasta se înscrie în seria de inițiative direcționate spre pregătirea corpului managerial și didactic de pe ambele maluri ale Nistrului pentru digitalizarea procesului instructiv-educativ din instituțiile de la toate nivelurile de învățământ.

Activitatea a fost facilitată de Liubov Mitiglo, manager regional și expert Tekwill UTAG, și Tatiana Culeva, specialist principal, Direcția de Învățământ UTAG, coordonator de programe regionale de mentorat pentru îmbunătățirea competențelor IT ale personalului didactic. Participanții au luat cunoștință de experiența Tekwill în domeniul promovării educației digitale, de pașii întreprinși în vederea transformării digitale a școlii, de instrumentele TIC utilizate în demersurile instructiv-educative, inclusiv extrașcolare.

De asemenea, agenda zilei a cuprins o sesiune de prezentări axate pe diseminarea practicilor de succes de educație digitală în școală, la care au participat, online, mai mulți elevi. Aceștia și-au demonstrat nu numai abilități de programare, ci și o abordare creativă în elaborarea conținutului educațional.

Elevii au demonstrat nu numai abilități de programare, ci și o abordare creativă în elaborarea conținutului educațional. De asemenea, participanților la vizita de studiu le-a fost organizată o scurtă incursiune în activitatea proiectului „Tekwill în fiecare școală”, pentru care investițiile în educație, în dezvoltarea abilităților digitale și a cunoștințelor IT în rândul elevilor reprezintă o prioritate.

În cadrul vizitei a fost realizată și o mică excursie. Dr., conf. univ. Svetlana Ghenova, prorector pentru cercetare și relații internaționale, a prezentat Universitatea de Stat din Comrat, istoricul, structura, activitatea acesteia.

2. Seminarul pentru orientarea profesională a elevilor (I)

Pe 28 martie curent, s-a desfășurat seminarul "Educație pentru viitor: Ce domenii IT trebuie integrate astăzi pentru succesul elevilor de mâine?". Acesta a fost facilitat de formatorii Victoria Calistru și Alexandru Obada și a avut loc în format hibrid, online și offline în *Clasa Viitorului* a UPSC "I. Creangă".

Această secvență de formare continuă a cadrelor manageriale și didactice de pe ambele maluri ale Nistrului este prima din seria de instruirii ale proiectului îndreptate spre sprijinirea elevilor de liceu în actul de autodeterminare profesională și orientarea lor către profesiile solicitate pe piața muncii; motivarea acestora de a însuși tehnologiile informaționale moderne și de a-și îmbunătăți competențele digitale ca bază pentru noi oportunități de carieră.

Seminarul, organizat în baza cadrului ERRE, a fost structurat în trei sesiuni de învățare, care au oferit suport informațional și practic în realizarea procesului de ghidare în carieră a elevilor, subiectele principale puse în discuție fiind: "Securitatea cibernetică în școli – competențe-cheie pentru elevii generației digitale", "De la consumatori la creatori digitali – formarea competențelor elevilor pentru cariere IT de succes" și "Inteligența artificială – factor important în formarea elevilor pentru viitor". Secvențele de învățare au fost însoțite de discuții și de realizarea unor sarcini specifice domeniului. În jur de 50 cursanți, participanți în format hibrid au explorat strategii, procedee și metode de folosire a TIC în procesul de orientare în carieră a elevilor, în timpul orelor de la toate obiectele de studiu, dar și în cadrul extrașcolar; și-au dezvoltat competențe necesare implementării unor practici inovative de ghidare în carieră bazate pe aplicarea TIC; au făcut schimb de experiență pe această dimensiune.

3. Seminarul *Formare continuă pentru orientarea profesională a elevilor (II)*

Pe data de 9 aprilie a fost realizată partea a doua a seminarului "Educație pentru viitor: Ce domenii IT trebuie integrate astăzi pentru succesul elevilor de mâine?", facilitat de formatorii Victoria Calistru și Alexandru Obada.

Instruirea a avut loc cu predare în regim online, cât și offline, în Clasa Viitorului a UPSC "Ion Creangă". Cadrele manageriale și didactice de pe ambele maluri ale Nistrului participante la seminar, 50 la număr, au continuat să-și aprofundeze cunoștințele și să-și dezvolte abilitățile necesare acordării de suport elevilor din clasele terminale din învățământul liceal în actul de autodeterminare profesională și de orientare către profesiile solicitate pe piața muncii; motivării acestora de a însuși tehnologiile informaționale moderne și de a-și îmbunătăți competențele digitale ca bază pentru noi oportunități de carieră.

De această dată, participanții au explorat potențialul paginilor web ca instrument de predare, învățare și evaluare; au exersat folosirea mijloacelor oferite de inteligența artificială în elaborarea de proiecte STEAM; au fost familiarizați cu designul jocului și implicațiile sale benefice asupra stimulării și susținerii motivației elevilor pentru studiu.

Formatorii au pus la dispoziția cursanților soluții digitale concrete și abordări practice ce pot fi implementate cu succes în cadrul demersurilor curriculare, dar și extracurriculare, inclusiv în procesul de orientare în carieră a elevilor.

4. Seminarul "Utilizarea inteligenței artificiale în educația digitală: provocări și oportunități"

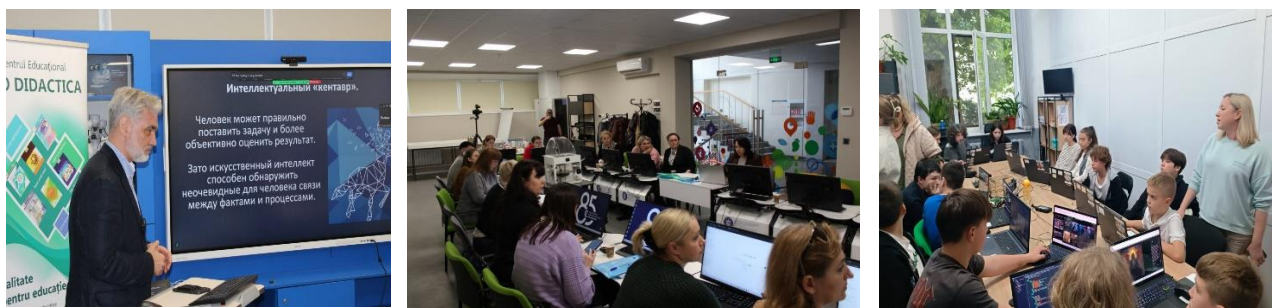
În data de 3 aprilie 2025 a avut loc un nou seminar, facilitat de dr. Veaceslav Cunev, expert în gândire sistemică și inteligență artificială, Președintele Asociației companiilor private din domeniul IT din Moldova.

Cei 90 de participanți prezenți în format offline și online au fost familiarizați cu câteva subiecte: "Principalele posibilități ale ChatGPT", "Utilizarea Gemini și Perplexity în procesul educațional", "Ingineria promptă" și "Lucrul cu asistenții AI – capacități și modalități de aplicare".

Astfel, cursanții au abordat în detaliu modalitățile de folosire a platformei ChatGPT în planificarea lecțiilor, în generarea de suporturi de învățare și teste, în dezvoltarea competențelor digitale și a creativității elevilor. O atenție aparte a fost acordată analizei comparative a acestei platforme și a două instrumente ale inteligenței artificiale – Gemini și Perplexity, precum și potențialului lor aplicativ în raport cu practica școlară.

O sesiune de învățare a fost dedicată ingineriei prompturilor sau procesului de concepere a instrucțiunilor date unui model de inteligență artificială, o abilitate a secolului al XXI-le care permite obținerea de răspunsuri precise și utile de la rețelele neuronale, economisind timp și beneficiind de resurse valoroase pentru demersurile întreprinse.

Secvența de final a seminarului a fost axată pe lucrul cu asistenții AI, care pot prelua sarcini de rutină, automatiza sarcini și sprijini învățarea personalizată. Cursanților le-a fost prezentat modul în care aceste tehnologii pot ușura volumul de muncă al profesorului și pot îmbunătăți calitatea educației.

Studiul posibilităților inteligenței artificiale devine o parte necesară a dezvoltării profesionale a pedagogului modern. Tehnologia se schimbă de la o zi la alta. De aceea, pentru a ține pasul cu ea, pentru a face educația mai flexibilă, mai eficientă și mai interesantă pentru elevi, profesorii trebuie să-și dezvolte continuu competențele digitale.

5. "Platforma Educație": schimb de experiență pentru eficientizarea educației

În data de 26 septembrie curent, 49 de cadre didactice și studenți viitori pedagogi au participat la seminarul tematic *Dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor: nevoi și perspective*. Realizat în format hibrid, acesta a avut ca punct de reper cadrul de competențe DigCompEdu, aprobat de Ministerul Educației și

În data de 29 mai 2025, manageri și profesori de pe ambele maluri ale râului Nistru au participat la o vizită de studiu care a cuprins câteva instituții din mun. Chișinău.

Startul a fost dat de vizitarea Impact Academies&Camps (Impact A&C), care are 7 ani de experiență în domeniul IT pentru copii. Organizația oferă 83 de programe de studiu după metoda Silicon Valley, axate pe dezvoltarea gândirii critice, pregătirea pentru profesiile viitorului, stimularea creativității, îmbunătățirea abilităților de rezolvare a problemelor, creșterea încrederii în sine etc. Ghidându-se de motto-ul "Transformăm copiii din consumatori în creatori de tehnologii", aceasta oferă beneficiarilor săi programe și proiecte care contribuie la dezvoltarea unor abilități utile – în școală, în viață profesională și personală.

Subiecte privind digitalizarea educației și orientarea vocațională a elevilor au fost abordate și la Centrul Orășenesc al Tinerilor Naturaliști, unde a avut loc un atelier de lucru.

Directoarea Centrului, Cezara Cornienco, a făcut o scurtă incursiune în istoricul creării și dezvoltării instituției, iar colegii săi, Ana Maximovici și Octavian Grosu, au pregătit pentru grupul de vizitatori discursuri despre diverse aspecte ale procesului de ghidare în carieră a adolescenților, pentru a-i sprijini în actul de autodeterminare profesională, a-i orienta către profesiile solicitate pe piața muncii, a-i motiva să însușească tehnologiile informaționale moderne și să-și îmbunătățească competențele digitale ca bază pentru noi oportunități.

Componenta culturală a proiectului, care își propune să contribuie la construirea de parteneriate și la consolidarea relațiilor profesionale dintre cadrele manageriale și didactice de pe ambele maluri ale râului Nistru, a fost și ea prevăzută în agenda zilei, prin vizitarea unor obiective turistice din capitală. Printre acestea se numără și Muzeul orașului – Turnul de Apă, unde participanții au luat cunoștință de parcursul mun. Chișinău de la înființare până în zilele noastre.

Prin programul ei diversificat și bogat, această vizită de studiu a fost amprentată de un schimb valoros de experiență între instituții și oameni ai școlii de pe ambele maluri ale râului Nistru, în vederea realizării cu succes a procesului de digitalizare a sistemului de învățământ.

Coordonatoare de proiect: Lilia NAHABA

4. ÎMPUTERNICIREA FETELOR ȘI BĂIEȚILOR REFUGIAȚI DIN UCRAINA PRINTR-O EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ȘI EMPATICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Finanțator:	Fundația pentru Copii Pestalozii (Elveția)
Perioadă de implementare:	15 iunie 2025-31 decembrie 2026
Regiuni de implementare:	Chișinău, Criuleni, Cimișlia, Dondușeni, Comrat, Ceadâr-Lunga, Vulcănești
Grup-țintă:	copii și părinți refugiați din Ucraina; copii și părinți din comunitățile gazdă; cadre didactice și reprezentanți ai autorităților publice locale.
Scop:	Facilitarea accesului copiilor refugiați din Ucraina la o educație de calitate, incluzivă și empatică, contribuind simultan la integrarea armonioasă a acestora în comunitățile gazdă. Proiectul se axează pe două direcții strategice: consolidarea unei educații echitabile prin formarea cadrelor didactice și îmbunătățirea politicilor locale pentru o colaborare instituțională durabilă.

1. Suport educațional și psiho-social pentru copii

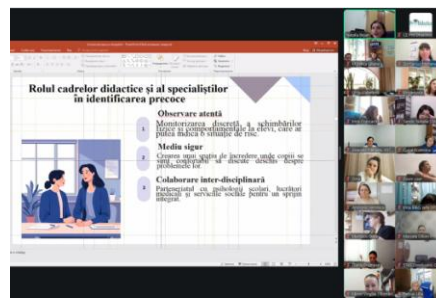
În anul 2025, intervențiile directe au vizat reducerea barierelor de învățare și socializare pentru 437 de copii (223 fete și 214 băieți), dintre care 262 de copii refugiați și 175 de elevi din comunitățile locale.

- **Integrarea lingvistică și academică:** În cele 7 Digital Hub-uri din regiunile partenere s-au desfășurat lecții de limba română, vitale pentru copiii care accesează sistemul național de învățământ. Rezultatul este unul palpabil: 198 de elevi și-au îmbunătățit competențele lingvistice, fiind acum capabili să poarte dialoguri simple și să interacționeze firesc în comunitate.
- **Recuperare școlară și program After-school:** Pentru copiii înscriși în școlile naționale s-au organizat lecții de recuperare la Matematică, Științe și Limbă. În paralel, pentru cei care continuă studiile online conform curriculei ucrainene, proiectul a oferit un program de after-school dedicat. Au fost elaborate 8 materiale didactice (ghiduri pentru profesori și caiete de lucru), care au asigurat continuitatea învățării chiar și pentru copiii aflați la distanță.
- **Educație Interculturală și Conviețuire Pașnică:** Această componentă a pus accent pe activități extrașcolare, sport și recreere, facilitând legătura dintre copiii refugiați și semenii lor locali. Prin participarea comună, s-a reușit creșterea încrederii reciproce și reducerea sentimentului de izolare.
- **Suport psiho-social și reziliență:** Psihologii din Hub-uri au oferit sprijin de grup pentru dezvoltarea rezilienței și a stării de bine. Rezultatele indică o scădere vizibilă a anxietății și a stresului, copiii refugiați devenind mai independenți și mai receptivi la mediul școlar.
- **Dotări și resurse:** Cele 7 Hub-uri au fost dotate cu echipament IT modern (laptopuri, tablete) și mobilier ergonomic. De asemenea, 669 de copii au primit vouchere pentru rechizite și ghiozdane adaptate nevoilor lor individuale, asigurându-le un start echitabil în anul școlar.

2. Sprijin pentru părinți și coeziune comunitară

O prioritate a anului 2025 a fost consolidarea legăturii dintre familiile refugiate și serviciile sociale sau educaționale din Republica Moldova. La activități au participat 438 de părinți refugiați și 83 de părinți din comunitățile gazdă.

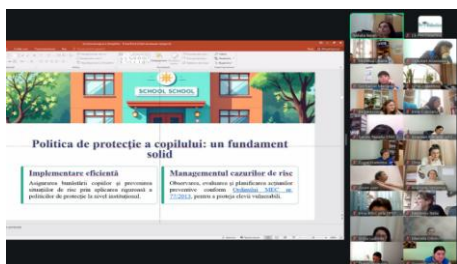
- **Sesiuni de informare și ghidare:** Au fost organizate 14 sesiuni pentru părinți (inclusiv pentru grupuri vulnerabile, familii de romi și femei singure). În colaborare cu autoritățile locale, s-au abordat teme precum valoarea educației, riscurile căsătoriilor timpurii și responsabilitatea parentală în contextul strămutării. Ca urmare a acestui efort, 12 copii refugiați au fost înscriși în școlile naționale.
- **Resurse informaționale:** A fost distribuită o broșură informativă detaliată (24 de pagini, în limbile ucraineană și rusă). Aceasta oferă pași clari pentru înscrierea la școală și accesarea sprijinului legal, medical sau psihosocial, incluzând datele de contact ale instituțiilor relevante din toate cele 7 comunități partenere.
- **Evenimente multiculturale:** Cele 7 activități dedicate multiculturalismului au creat punți de comunicare autentice. Acestea au sporit sentimentul de apartenență și au evidențiat faptul că provocările părinților sunt similare, indiferent de naționalitate, promovând astfel empatia și solidaritatea.

3. Dezvoltare instituțională și sustenabilitate locală

Pentru un impact de durată, proiectul a investit în capacitatea de răspuns a cadrelor didactice și a instituțiilor locale.

- **Instruirea specialiștilor:** Pedagogii și psihologii din cele 7 regiuni au beneficiat de formări în educație incluzivă, protecția copilului (CP), prevenirea violenței în bază de gen (GBV) și evaluarea psihopedagogică. Acești specialiști aplică acum tehnici moderne de integrare în activitățile de grup și la clasă.
- **Politici de protecție a copilului și incluziunii de gen:** Reprezentanții școlilor și ai Hub-urilor au participat la instruirii pentru elaborarea politicilor de protecție a copilului și incluziune de gen. În cursul anului 2026, aceste documente vor deveni operaționale în toate locațiile partenere.
- **Management de caz și monitorizare:** S-au desfășurat formări pentru 87 de reprezentanți ai APL, Direcțiilor de Învățământ, CRAP și asistenți sociali. Accentul a fost pus pe politicile educaționale și sociale actualizate, managementul de caz eficient și monitorizarea progresului elevilor care studiază online. Au fost dezvoltate 5 mecanisme de monitorizare care permit identificarea timpurie a copiilor aflați în risc de abandon sau izolare.

Coordonatoare de proiect: Cristina TÎMBUR

5. ERASMUS+ "TRANSFORMAREA EDUCAȚIEI CADRELOR DIDACTICE PENTRU TRANZIȚIA VERDE ȘI DIGITALĂ ÎN ARMENIA ȘI MOLDOVA"

Finanțator:	Comisia Uniunii Europene
Perioadă de implementare:	februarie 2024-2027
Partenerii de implementare:	Ministerul Educației și Cercetării, C. E. PRO DIDACTICA, Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți și Universitatea Pedagogică de Stat "I. Creangă" din Chișinău
Beneficiarii și partenerii proiectului:	<i>Universități:</i> Universitatea Pedagogică de Stat "K. Abovyan", Universitatea de Stat din Erevan, Universitatea de Stat "M. Nalbandyan" din Shirak, Armenia; Universitatea Pedagogică de Stat "I. Creangă" din Chișinău (UPSC), Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți, Moldova. <i>Universități-partenere:</i> Universidade da Beira Interior (UBI), Portugalia; Universitatea Masaryk din Brno (MU), Cehia; Universidad de Valladolid (UVa), Spania. <i>Organizații ale societății civile:</i> Centrul Național pentru Dezvoltare și Inovație în Educație, Armenia; Centrul Armenesc pentru Politica și Managementul Educației NGO, Armenia; C.E. PRO DIDACTICA, Moldova. <i>Ministere:</i> Ministerul Educației, Științei, Culturii și Sportului al Republicii Armene, Armenia; Ministerul Educației și Cercetării.

Proiectul T4GREEN își propune să reformeze procesul de pregătire inițială a cadrelor didactice din Armenia și Moldova, facilitând trecerea de la programele de studiu tradiționale la cele orientate către viitor, în vederea atingerii obiectivelor naționale în domeniul educației și de susținere a tranziției verzi și digitale. Această intervenție este justificată de situația din Armenia și Moldova, caracterizată de lipsa de cadre didactice, de interes pentru cariera de profesor, de atractivitatea programelor de studiu învechite.

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacității administratorilor naționali și instituționali, a factorilor de decizie, a profesorilor și cercetătorilor în vederea îmbunătățirii politicii și a programelor de educație a cadrelor didactice, cu scopul de a realiza obiectivele naționale ale educației, ale tranziției ecologice și digitale;
- Dezvoltarea "Conceptului național pentru formarea cadrelor didactice, 2027-2035", în vederea trecerii de la programele de formare tradiționale la cele orientate către viitor, a asigurării tranziției verzi și digitale;
- Dezvoltarea de criterii de referință pentru diferite niveluri de formare inițială a cadrelor didactice și revizuirea programelor de licență, de master, precum și a programelor de scurtă durată;
- Revizuirea programelor de formare inițială a cadrelor didactice la nivel de licență, master, precum și a programelor de scurtă durată.

Activități și rezultate:

1. Participarea la activități internaționale de consolidare a capacităților

Experții PRO DIDACTICA și cadrele didactice afiliate au participat la un atelier internațional de cinci zile, organizat în cadrul proiectului T4Green și găzduit de o universitate parteneră din Uniunea Europeană. Atelierul a reunit formatori de cadre didactice, experți în politici educaționale și lideri instituționali din

Republica Moldova, Armenia și state membre ale UE. Principalele teme abordate au inclus: tranziția verde și sustenabilitatea în formarea cadrelor didactice; instrumente și metodologii digitale pentru predare modernă; medii de învățare inovatoare și abordări interdisciplinare; cadrul de politici europene relevante pentru educația verde și digitală. Această participare a permis PRO DIDACTICA să facă schimb de bune practici cu partenerii internaționali; să analizeze modele educaționale transferabile în Republica Moldova; să își consolideze expertiza instituțională în domeniul pedagogiei verzi și digitale.

2. Diseminare națională și transfer de cunoștințe

CE PRO DIDACTICA a asigurat diseminarea rezultatelor proiectului la nivel național, adresându-se următoarelor grupuri-țintă: formatori de cadre didactice; cadre didactice din învățământul general; manageri educaționali și metodiști. Activitățile de diseminare au inclus: sesiuni interne de reflecție și analiză expertă; integrarea conceptelor T4Green în programele de formare continuă desfășurate de PRO DIDACTICA; promovarea principiilor educației verzi și digitale în cadrul comunităților profesionale de învățare.

3. Sprijin pentru educația incluzivă și sustenabilă

În conformitate cu mandatul său instituțional, CE PRO DIDACTICA a asigurat că activitățile T4Green reflectă: principiile educației incluzive, inclusiv accesul egal la oportunități de învățare; accentul pe educația pentru dezvoltare durabilă, conștientizarea schimbărilor climatice și cetățenia responsabilă; soluții pedagogice practice, adaptabile diverselor contexte școlare, inclusiv mediului rural și zonelor dezavantajate.

Pe lângă acestea, proiectul T4Green în anul 2025 a generat următoarele rezultate: consolidarea capacității instituționale în domeniul educației verzi și digitale; creșterea nivelului de conștientizare a cadrelor didactice din Republica Moldova privind abordările europene în educația orientată spre sustenabilitate; extinderea rețelelor profesionale cu parteneri europeni și regionali; pași inițiali în integrarea competențelor verzi și digitale în programele de formare profesională a cadrelor didactice.

Rezultatele activităților în cadrul proiectului T4Green vor fi valorificate prin: integrarea continuă a tematicilor verzi și digitale în oferta de formare a CE PRO DIDACTICA; menținerea cooperării cu partenerii naționali și internaționali; contribuția la dialogul de politici publice privind reforma formării cadrelor didactice în Republica Moldova; extinderea și replicarea abordărilor de succes prin proiecte viitoare și inițiative finanțate de donatori.

Coordonatoare de proiect: Daniela PREAȘCA

IV. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ 2025

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit servicii de formare continuă în baza programului aprobat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova prin ordinul nr. 410 din 5 octombrie 2017 și programele de formare continuă acreditate de Agenția de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare și aprobate prin ordinul nr. 1095 din 03.08.2021 al Ministerului Educației și Cercetării, emis în temeiul art. 123 (alin. 4) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.

Programele acreditate includ:

- Managementul educațional (program complex, 20 credite);
- Formarea continuă a cadrelor didactice. Limba și literatura română (program complex, 20 credite);
- Formarea continuă a formatorilor (program complex, 17 credite);
- Crearea Resurselor Educaționale Digitale Deschise (program tematic, 6 credite);
- Psihopedagogie (program complex, 6 credite);

Activitățile de formare au fost realizate în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. La finele cursurilor, au fost oferite certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare. Echipa de formatori este alcătuită din angajați ai Centrului, experți-consultanți și profesori formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, SUA, Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria ș.a. Centrul dispune de o sală de Resurse și Training, care este dotată cu peste șase mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor, psihologie. În anul 2024, din pachetul de programe au fost selectate modulele care au corespuns necesităților de formare ale cadrelor didactice. Costul unei instruirii complexe a fost stabilit în funcție de condiții, acoperind, în primul rând, cheltuielile de elaborare și de oferire a programelor de formare, materialele utilizate.

Conținuturile și durata cursurilor au fost fixate în baza doleanțelor și a necesităților participanților. Pe parcursul anului 2025, echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns unui număr mare de solicitări, programele cuprinzând aproximativ 400 de cursanți.

Printre cele mai solicitate programe, se enumeră: Formarea continuă a formatorilor, Psihopedagogie; Managementul educațional.

Informațiile cu privire la alte activități, oferite gratis în proiecte finanțate de donatori, au fost plasate pe pagina web a Centrului: <http://www.prodidactica.md>

Coordonatoare de program: Lilia NAHABA

V. REVISTA DIDACTICA PRO...

Echipa redacțională: Mariana VATAMANU, redactor-șef; Elena SUFF, Vitalie SCURTU, redactori; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoredactare.

Pe parcursul anului 2025, au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională *DIDACTICA PRO...*, într-un tiraj de 350 de exemplare fiecare. Publicația a fost distribuită prin intermediul mai multor agenții (POȘTA MOLDOVEI, PRESS INFORM-CURIER), având cca 400 de abonați.

Nr. 1 (149) – SPAȚIUL EUROPEAN AL EDUCAȚIEI: INFORMATIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

- Considerații conceptual-metodologice cu privire la dezvoltarea competențelor didactice prin e-learning
- Digitalizarea învățământului: politici naționale europene
- Rezumarea: trama unei competențe transdisciplinare
- Deprinderile de muncă intelectuală și procesarea articolului lexicografic
- Aspecte ale pregătirii profesionale a cadrelor didactice de sprijin pentru instruirea individualizată a elevilor cu CES

Nr. 2 (150) – COMPETENȚELE CETĂȚEANULUI SECOLULUI AL XXI-LEA

- Integrarea aplicațiilor mobile în predarea metrologiei: o abordare inovativă pentru învățământul ethnic
- Tipuri și metode de evaluare și apreciere tradiționale și modern la orele de educație plastic
- Curriculumul și manualul de Limba și literatură română în clasa a V-a: secvențe de monitorizare și evaluare din partea cadrelor didactice
- Schimbarea paradigmei de predare a textului literar în era digital
- Competențele civice ale secolului al XXI-lea

Nr. 3-4 (151-152) – EDUCAȚIE PENTRU TRANSFORMARE

- Educație școlară: cultivarea fericirii și stării umane fundamentale la elevi
- Evaluarea internă a școlii: între retorică și realitate
- Rezumatul: strategii pentru asigurarea fidelității
- Modalități de asimilare a limbajului literar, o motivație a elevilor claselor primare
- Învățarea integrată de tip ILIADA: un model inovator de integrare curricular pentru competențe transversale

Nr. 5 (153) – CARIERA PEDAGOGICĂ: ÎNTRE STANDARDIZARE ȘI PROVOCĂRILE REALITĂȚILOR IMEDIATE

- Standardele de competențe profesionale ale cadrelor didactice în Republica Moldova și provocările educației contemporane
- Reflecția pedagogică în condițiile mentoratului modern
- Planificarea demersului didactic: analiza unui standard

Nr. 6 (154) – LEADERSHIP INCLUZIV

- Modele și practice internaționale și naționale în domeniul mentoratului
- Inovația pedagogică și schimbarea educațională: tranziția de la școala tradițională la cea inovativă
- Integrarea medierii școlare ca direcție strategică pentru consolidarea educației incluzive
- Istoria și geografia competențelor (orto)grafice
- Leadershipul în educație dezvoltat ca leadership incluziv

Redactor-șef: Mariana VATAMANU

VI. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

SERVICII

Biblioteca a pus la dispoziția beneficiarilor – pentru lectură în sală și împrumut la domiciliu – cărți din diverse domenii (enciclopedii, dicționare, monografii etc.) în limbile română, rusă, engleză, franceză etc.; întreaga colecție a revistei *DIDACTICA PRO...* (2000-2025), colecția revistelor *Tribuna învățământului*, *Învățătorul modern* și a săptămânalului *Făclia*, a revistelor *Управление школой* și *Школьный психолог*.

Biblioteca PRO DIDACTICA. Noi apariții

Elaborarea și implementarea programelor de microcalificare. Ghid metodologic (autori: Lilia Buimestru, Sergiu Coceaș, Elena Nicolaev)

Microcalificările transformă sistemele de educație și de formare profesională din întreaga lume, oferind certificări accesibile, flexibile, axate pe competențe. În Republica Moldova, importanța lor este deosebit de evidentă, date fiind provocările reprezentate de o piață a muncii în rapidă evoluție și de o forță de muncă îmbătrânită. Ghidul de față – elaborat ca parte a proiectului Organizației Internaționale a Muncii "Ocupare incluzivă și productivă în Moldova", finanțat de Secretariatul de Stat pentru Afaceri Economice al Elveției – își propune să sprijine furnizorii de formare și dezvoltatorii de curriculum în proiectarea de programe de scurtă durată pentru adulți, care conduc la obținerea unor microcalificări recunoscute. Abordarea este adaptată contextului local și se aliniază cu reglementările naționale, punând la dispoziția instituțiilor de învățământ acreditate un cadru practic pentru oferirea cursanților adulți a unei formări relevante și de înaltă calitate.

Leadership pentru educația incluzivă în Republica Moldova (autori: Viorica Goraș-Postică, Daniela Preașca)

Studiul are la bază principiile educației incluzive, care promovează participarea și reușita tuturor elevilor, ținând cont de nevoile și particularitățile fiecăruia. În Republica Moldova, managementul școlar joacă un rol esențial în construirea unei culturi incluzive și în asigurarea accesului echitabil la educație de calitate, în special pentru copiii vulnerabili. Cercetarea, realizată în 2024 prin metode mixte (chestionare, interviuri și analiză de documente), evidențiază progrese semnificative în promovarea leadershipului incluziv, susținute de cadrul legal și politicile naționale aliniate la standardele europene. Totuși, persistă provocări precum stereotipurile și discriminarea față de anumite grupuri, ceea ce impune continuarea formării și sensibilizării actorilor educaționali. În ciuda acestor dificultăți, există un angajament puternic al liderilor școlari pentru dezvoltarea educației incluzive. Astfel, leadershipul incluziv devine un factor-cheie pentru reformele educaționale și pentru construirea unui sistem educațional echitabil și

modern în Republica Moldova.